

مبانی فلسفی تربیت شهروندی در اسلام

تالیف
فواد فاتحی
گه‌شین اله‌ویسی

سرشناسنامه: فاتحی، فواد فاتحی / ۱۳۱۲، اله ویسی، که شین
عنوان و نام پدیدآور: مبانی فلسفی تربیت شهروندی / فواد فاتحی، که شین اله ویسی،
مشخصات نشر: سنندج: زیار،
مشخصات ظاهری: ۱۲۷ ص: جدول، نمودار
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۸۰-۳۹-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه. ص. ۱۲۳-۱۲۷
موضوع: شهروندان- راهنمای آموزشی HT ۲۱۳
رده بندی کنگره: HT ۱۰۹
رده بندی دیویی: ۷۱۰۷/۳۰۷
شماره کتابخانه ملی: ۸۴۴۱۵۳۹

۰۸۷-۳۳۱۳۶۷۸۷

۰۸۷-۳۳۱۵۶۷۷۰

مبانی فلسفی تربیت شهروندی

مولفان:..... فواد فاتحی، که شین اله ویسی
صفحه ارایه:..... لیدا بابایی
طراح جلد:..... لیدا بابایی
نویس چاپ:..... اول
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۸۰-۳۹-۵
شمارگان:..... نسخه
ناشر:..... نشر زیار
چاپ و صحافی:..... نشر افق

پخش: سنندج، خیابان شهدا، کتابفروشی امیرکبیر

کلیه حقوق اعم از چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه، اقتباس محفوظ است

فهرست مطالب

مقدمه	۸
مبانی نظری تربیت شهروندی	۱۹
شهروند	۲۱
شهروندی	۲۳
تربیت شهروندی	۳۳
رویکردهای نظری به تربیت شهروندی	۴۰
ابعاد و مولفه های تربیت شهروندی	۶۸
سیر تطور مفهوم شهروندی در مقیاس بین المللی و ملی	۷۵
مبانی تربیت شهروندی در اسلام	۱۰۶

پیشگفتار

فرآیند تربیت، از واقعیت‌های پیچیده، گسترده و بسیار تأثیرگذاری است که از دیرباز در همهٔ جوامع بشری و از منظرهای گوناگون موضوع تدبیر و اندیشه‌ورزی و مطالعه قرار گرفته است. تعلیم و تربیت بعنوان یکی از شروط لازم برای رسیدن انسان به مرحله کمال، دارای ابعاد مختلفی است که هریک از آنها ناظر به رشد بخشی از استعدادهای اوست به نحوی که دستیابی انسان به غایاتی مانند نیل به کمال، مستلزم رشد همه‌جانبه استعدادهای او در بستر نگرشی کلگرایانه به تعلیم و تربیت است. نظام تعلیم و تربیت در هر جامعه‌ای متأثر از جهانبینی حاکم بر آن جامعه است. ایدئولوژی حاکم در جامعه، به اشکال مختلف و در تمامی سطوح، بر فرآیندهای نظام تعلیم و تربیت تأثیر میگذارد. تعلیم و تربیت دارای ابعاد مختلفی است. از جمله ابعاد تعلیم و تربیت می‌توان به تربیت دینی، تربیت سیاسی، تربیت اخلاقی، تربیت شهروندی و ... اشاره کرد. در این میان تربیت شهروندی همچون یکی از ابعاد تربیت که معطوف

به رشد استعداد‌های انسان در بعد اجتماعی بوده، از دیرباز مورد توجه اندیشمندان و فیلسوفان واقع شده است. مفهوم تربیت شهروندی، مفهومی است کلی که به مطالعات فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و فنی در جامعه وابسته است و می‌توان آن را به آموزش شیوه‌های زندگی کردن با یکدیگر به‌طور خاص در یک جامعه و به‌طور عام در جامعه جهانی اطلاق کرد. اصولاً بدون داشتن تصویر و توصیف روشنی از فرایند تربیت شهروندی در یک جامعه نمی‌توان به تدوین اهداف، اصول، روشها و مراحل تربیت ناظر بر وضع‌میهاسازی افراد به عنوان شهروندان مورد پسند جامعه پرداخت. به‌طور کلی چگونگی رفتار در هر سبکی از تربیت، بر جهانبینی حاکم بر آن سبک و نوع نگاه به انسان مبتنی است و بدون شناخت انسان، شناخت خدا، هستی و چگونگی رفتار انسان در جامعه تبیین نخواهد شد. هر جهانبینی و ایدئولوژی از جمله اسلام بر پایه مبانی، ابعاد فلسفی و نگرشی خاص خود استوار است که پیروان آن در راستای قوانین این مکاتب عمل می‌کنند. کتاب حاضر با عنوان بسترهای فلسفی فهم تربیت شهروندی با هدف تبیین و استخراج مبانی تربیت شهروندی از آموزه‌های قرآن کریم تدوین شده است. لذا امید می‌رود که مورد توجه اساتید

و دانشجویان حوزه تربیت شهروندی قرار گیرد.
بدون شک تدوین این اثر و نوشتن و تفحص
پیرامون این قلمرو بسیار وسیع عاری از خطا و
نقص نمیباشد و امید دارم که خوانندگان محترم و
اساتید ارجمند این حقیر را از راهنماییهای خود
جهت تکمیل و ارتقای اثر بی بهره نگذارند.

و ما توفیق الا بالله

فواد فاتحی

www.ketab.ir